

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

53. Rex Concin. co[n]tra Christ. decernit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

55.
Rex Concin.
cōtra Christ.
deceperit.

drainatis ad eius præsepè, celebrabant, ea populi expectatione, ve-
dierum sex pedestri, frigidissimoque itinere concursus fieret ad scenam,
illam teneræ pietatis, simul ad Christi Sacramenta. Verum enim vero
Cacianenses Christiani, maius aliquid audendum rati, nocturna his
lumina, symphoniam musicam, ignium iacula, explosiones catapul-
tarias maiore strepitu, quàm pietate addidere, quibus Mandarinum so-
pitem diu contra nos odium exarsit, templi enim nostri vicinia, tem-
plum eius superbum cultore vacuarat, solumque in eo se iactabat ido-
lum. Scitanti verò causam, tumultuosæ præter morem gratulationis
insusurravit in aurem dæmonium aliquod, Christianorum triumphum
esse qui Deo suo gratularentur victoriam de subacto ipsius idolo. Ab-
que mora igitur custodes corporis & multos, & pariter ethnicos, in
eos immittit, uturos omni barbarie & sacrilegio, idoli sui iniuriam,
quod etsi præter ius sibi arrogabat, satellites nactus est obsequentes.
Nox erat post mediam, & sacro iam alteri dabatur opera, Christia-
nis venerabundo silentio, & tacito fletu teneritatem mysterij iucunde
sugentibus, cum auditur foris sonus inconditus, conuicia in Christia-
norum Deum sacrilega, & iuncta multorum ad terrorem vociferatio,
strictis gladiis in templum irrumpunt, & illam impressionis formi-
dolosæ pompam omnem in diripiendis collo sacris reliquiarum thesauris,
precatoriis coronis, & crucibus effundunt: post in detrahendis Chri-
stianorum tergo indignè vestibus, quas pro celebritate diei pretiosissi-
simas, pro tempestate perfrigida, singuli, ut solent, plurimas induti ve-
nerant; iis spoliis diuites, & ea impudentia sacri discedunt, multum
sibi de suo sacrilegio applaudentes. Die postero Præfectus urbis re-
cognita Mandarinum obiurgat usurpatæ contra fas potestatis; si quid
erat peccatum alacritate superuacanea inter Christianos, id suæ fuisse
iurisdictionis. Quid porro id esse potuerat tanta dignum vindicta? eius
nempe somnum catapultæ strepitu rupisse? nam, effusa gestire lætitia
cum per leges omnibus liceret, cur non etiam Christianis? adiecit huius
aliquam ex aulæ minarum speciem, quas à se falsa criminatione depulsa-
tus, Regem præceps contendit occupare, illius animum per se suosque
tot calumniis dementat, & sic infatuat, ut in Christianos, nec auditos,
sed neque vocatos, accusationis quin etiam ignaros, barbarè, iniuriolè-
que decerneret. Vltus seipsum pro animi rabie, sui que securus Mandari-
nus Cacianum se refert. Secuta est perfidum promulgatio iniquissimi
Decreti. Seniores cuiusvis toto Regno vniuersitatis, Christianos palam Christo
profitemes, inquirunt, claudunt carcere, puniunt: hoc si timidius aut negli-
gentius præstabitur à Mandarinis, ipsimet castigantur. Qua edictione, non
dåmnabatur Christi fides, sed qui eam ausi essent amplecti: quo factum
ut hoc anno seculi vicesimo octavo, ultra quadringentos ad sacrum fontem
non venerint. Nec item dudum Christiani, urgebantur ad religionem
eiurandam; sed iis dumtaxat eius insignia vetabantur, cæteris publicis
festorum solennitas, notatæ crucibus domorum fores, & istiusmodi
cætera.

cætera, quæ pro genio Ministrorum, truciùs lentiùs sunt administrata. Pagis quibuldam Christiani re sua paupere profana & sacra spoliati; robustiores quidam probra, & carcerem, & familiarum clades, perpeffi sunt fortiter, celsè ignaui, & timidi satellitum minis, territantium eò ferociùs, quò præter minas nihil poterant. In iis quorum inuictum animum, periculi grauitas præstantiùs commendauit, merito ille memoratur, nunquam satis laudatus Scia Bin Paulus. Quærebant inter se solenni confessu Mandarinum, Rege malè affecto aduersus legem Christianam, quid consilij capere, quas ire in partes oporteret. De quo surgens Paulus ita perorauit, vt ex dicentis ardore, ac prudentia, minimè dubitarent pugnare illum pro causa veri Dei, & assentirentur plerique suaudenti: vni tamen præ aliis idololatræ obstinatissimo sic bilem mouit, vt cessantem dicere carperet, exprobraretque illi quàm inurbanè tam impiè, mactorem stipendij quo cæli Domino militabat; potuisse illum si ethnicus pergeret inter Mandarinum gradum assequi sublimem; nunc verò Christianum; Sciam iacere inglorium, & in classe illorum infima obscurum. Cui Paulus illicò, Malo inquit, Scia, & Christianus esse, imò & solùm Christianus, quàm Rex, & idolorum seruus. Cæterùm elapsis aliquot diebus Mandarino illi Deus censuram sacrilegam, amissionem gradus quam erat commeritus rependit; Paulo Christianam generositatem Mandarinum honore quem Cauche nominant, hoc est Literatorum caput. Redibat ille tunc è legatione, quam ad Regem Siani prosperè sanctèque obierat; nam è sua tritemi vectores duodecim hortatu suo ad Christum traductos, ita erudiuit, vt eos Siani Patribus traderet baptizandos. Accepto ab aula nuncio collatæ sibi dignitatis, ritu illam statuit inire, quo præ suo, nomen Dei veri splenderet illustrius. Vix habet aliud Cocincina maius, explicatione diplomatis Regij quonouus creatur Mandarinus. Vocantur ad eam Literati, & nobiles conueniuntque ad aliquot millia, suis omnes spectandi Magistratum notis, & officiorum, omnique magnificentiæ ostentatione; excipiuntur theatris vel capaei aula, vbi præ seo ex vsu, musicorum chori, laudes Principum quatuor decantant Regis Sinarum antiquissimi filiorum; quos pro Semideis Regni fabula venditat. Profertur in medium diploma, & velut empyreo missum, colitur omnium veneratione; euoluitur denique, legiturque contenta, & clara, sed lenta recitatione, magno auditorum quasi ad sacra silentio. Succedit musicorum scena, triplo quam ante sonantior, & maior, Regisque tunc sceptro potentis diuina decora cantu, & carmine, vel narrat, vel diuinat. Sequuntur Diis Eucharistica; tùm gratulatio singulorum nouo Mandarino vetustis ritibus, exquisitis verborum nouisque formulis exhibenda, reponendaque ab illo singulis mendaciorum ciuiliu mutua venustate. Paulus tantùm abest vt de pompæ huius apparatu detractatum voluerit; auxit quin imò illius magnificentiam, sed quicquid illi profanum inerat in sacrum conuertit. Aulam pretioso vestitam petasmate, altari medio consecrauit; altaris ornatus

14.
Creatio
Mandar. in
Cocincin.
magnifica.